

DVIDEŠIMTAS SEIMAS

Organizacijos dvidešimtas seimas įvyko Baltimore, Md., 1941 m. rugpiūčio 4-7 dienomis Šv. Alfonso parapijoje. Seimą priėmė ir jam šeimininkavo 8-ta kuopa.

Šio seimo prezidiumą sudarė: pirm. Sofija Sakalienė; vicepirm. Marijona Vaičiūnienė; pirmoji rašt. Justa Karpiūtė; antroji rašt. Elena Statkienė - Vaičiūnaitė (visos iš III. valstybės).

Į Centro valdybą išrinkta: dvasios vadas — kun. Steponas Kneižis, Norwood, Mass.; pirm. — Elzbieta Paurazienė, Mich.; I-moji vicepirm. — Jadvyja Čepulienė, Ill.; II-roji vicepirm. — Bronė Palubinskienė, Ill.; rašt. — Marijona Vaičiūnienė, Ill.; išd. — Elena Statkienė, Ill.; išdo globėjos — Teklė Mažeikienė, Mass.; Albina Poškienė, Ill.

Daktarė-kvotėja išrinkta dr. Suzana Šlakienė, Ill.; „Moterų Dirvos“ redaktore — Sofija Sakalienė, Ill.

Direktorės: Conn. — M. Jokubaitė, Ill. — M. Paukštienė, Mass., Maine ir N.H. — L. Venčienė, Mich. — V. Stepulionienė, N.Y. ir N.J. — S. Subataitė, Ohio — A. Stepulionienė, Pa. — P. Schevets.

Skundų komisija: A. Wackell, J. Salasevičienė ir K. Sriubienė.

Literatinė komisija: A. Poškienė, M. Jokubaitė ir V. Galnaitė.

Atstovės į Federacijos Tarybą: K. Sriubienė ir S. Subatienė.

Legalis Patarėjas: Adv. J. Brenza.

„Moterų Dirvai“ švenčiant sidabrinį jubiliejų 1941 m. spalio mėn. išleistas padidintas jubiliejinis numeris.

1942 m. — ir vėl naujas lapas

Sąjungietės buvo raginamos vykdyti 20-tojo seimo nutarimą — kuo daugiausiai moterų ir merginų sutraukti organizacijon.

Japonijos netikėtas Pearl Harbor salos Havajuose užpuolimas įtraukė Ameriką į II-rąjį Pasaulinį Karą 1941 m. gruodžio 7 d. Negalėdamos duoti tiesioginės pagalbos Sovietų Rusų okupuotai tėvynei Lietuvai, sąjungietės savo jėgas pasuko į Amerikos Raudonąją Kryžių. Šiame darbe ypatingai pasižymėjo Juzė Daužvardienė, Lietuvos Konsulo Chicagoje žmona ir 67-tos kuopos narė, Amerikos Raudonojo Kryžiaus Chicago skyriaus oficiali kalbėtoja. Jos pastangomis Chicagoj įsteigta visa eilė R. K. lietuvių vienetų. Neatsiliko sąjungietės ir kitose valstybėse renkant drabužius, maistą, vaistus ir aukojant nesuskaitomas valandas gaminant raiščius, vilnones kojines ir megztinius.

Šv. Tėvas Pius XII, susirūpinęs žmonijos likimu, pakartotinai kvietė tikinčiuosius, ypatingai moteris, melstis už taiką. Sąjungos šeimoj radosi šimtai motinų, kurių sūnūs kovojo ir net gyvybę padėjo Pacifiko salose ir Europoje.

Sąjungietės bendrai meldėsi, kad užsiliepsnojęs pasaulis atgautų prarastą ramybę ir taiką.

1943 m. — nurodymai laimei ir taikai

Pradedant 1943-čius metus, Centro dvasios vadas kun. S. Kneižis tarp kitų gražių minčių sąjungietėms patarė: „Kuomet didžios nelaimės, kaip dabartinis karas, suspaudžia ir vargina žmoniją ... vienintelis kelias

į taiką ir laimingą gyvenimą yra žmonijai sugrįžti prie Dievo. Visą gyvenimą tvarkyti pagal Dievo nurodymus, planus — Dešimtį Įsakymų.“

Centrui paskelbus naujų narių įrašinėjimo vąj, 1943 m. sausio mėn. „Moterų Dirvoj“ redaktorė Sofija Sakalienė šiaip ragino nares:

„Kaip nuo motinos priklauso namų šeimos gyvenimas, taip nuo susipietusių Moterų Sąjungon moterų-mergaičių priklauso organizacijos ir bendrai išeivijos ateitis. Kadangi tai vienintelė katalikių moterų organizacija išeivijoje, taigi jom turėtų spiestis kiekviena katalikė... Moterų Sąjungos narių gyvenimas neprasideda ir nesibaigia pačioj organizacijoj. Jis prasideda namuose, o baigiasi taip toli, kaip tik gali pasiekti mūsų jėgos, mūsų veikimas. Juo greičiau susiprasime ir mokėsime tas mintis paskleisti visuomenėj, tuo bus geriau kitiems ir mums pačioms...“

Šiuose metuose turėjo įvykti reguliarius Moterų Sąjungos seimas. Centro Valdybos narėms ir Direktorėms aptarus šių dienų padėtį, nutarta seimą atidėti. Centro pirm. Elzbieta Paurazienė davė sekantį paaiškinimą:

„Kad seimas būtų naudingas reikia, kad jis būtų skaitlingas. Tas nebūtų įmanoma dėl transportacijos ir gazolino suvaržymo. Tikiu, kad mūsų sąjungiečių tarpe randasi geras skaičius karo įmonėse dirbančių, kurios, kad ir norėtų, negalėtų gauti paliuosavimo važiuoti seiman... Organizacijai susidarytų daug išlaidų, o naudos gal labai maža.“

Centro Pirm. užtikrino nares, kad visi organizacijos reikalai esą geroj tvarkoj ir, kad beveik visi pastarojo seimo nutarimai ir darbai atlikti.

1944 m. — dirbti ir laimėti

Nors verdantis karas prislėgė sąjungiečių ūpą ir naujų narių įrašyta kuklus skaičius, pradėjus 1944-tus metus sąjungietėms buvo mestas obalis: dirbti ir laimėti.

Ir šiais metais seimas nebuvo šaukiamas. Išleistos krivulės. Dauguma kuopų pritarė seimą atidėti iki po karo.

1945 m. — didelis laimėjimas

Linksmą žinią pasklido sąjungiečių tarpe kai sužinota, kad 1945 m. balandžio 12 d., Centro raštininkės Marijonos Vaičiūnienės pastangomis ir stropumu Moterų Sąjunga tapo įregistruota Michigan valstybėje, gaudama leidimą legaliai veikti.

Keturiems metams praėjus Centro Valdyba nutarė sušaukti seimą.

*Albina Driza — 42 kp.
1945-1949 Pirmininkė*



*Antonia Wackell — 69 kp.
1945-1947 Mass., Me. ir N.H. Direkt.
1951-1953 — I Vicepirm.*



*Dr. Steponas Biežis
Daktaras - kvotėjas
1945-1955 ir 1957-1965*

